

ZŠ a MŠ BÍLOVEC KOMENSKÉHO
ŠKOLNÍ ČASOPIS
2023

JARO LÉTO PODZIM ZIMA

REDAKČNÍ RADA: Leontýna Jankovská, Sofie Hmurová, Nikola Neuerová, Bára Valová, Terezie Longinová, Viktorie Jahnová, Natálie Kuběnská, Nikola Svačinová
Izabela Beleščáková, Sofie Beleščáková

AHOJ KAMARÁDI!

Ani jsme se nenadáli a je tu prosinec a s ním Vánoce, nejlepší a nejkrásnější svátky roku. Než přijde Štědrý den, čeká nás krásný adventní čas naplněný přípravami, sháněním dárků a těšením se na Ježíška. Tvoření adventního věnce, pečení cukroví, návštěva Mikulášského jarmarku, příprava školní vernisáže, to jsou jen příklady aktivit, které nám dělají radost a vyplní tento adventní čas. Večer si při vůni svíčky a s hrníčkem pečeného čaje zavzpomínáme na šťastné okamžiky tohoto roku a zamysleme se, čím rok 2023 obohatil náš život, koho bychom rádi obdarovali a poděkovali mu.

*Přejeme vám, ať jsou i letošní Vánoce
časem klidu, míru a pohody.*

ADVENTNÍ DOBA

Kde se vzal ADVENT, co značí jednotlivé neděle a jaké jsou tradice?

Advent je obdobím čtyř neděl před Štědrým dnem. Je to období naladování se na blížící se Vánoce, balení dárků, pečení cukroví, duchovního rozjímání a odpočítávání dní zbývajících do Štědrého dne. Zároveň je to doba plná lidových obyčejů a tradic, které s sebou přinášejí smích, radost a těšení se na pohodové vánoční svátky.

Advent je rovněž počátkem liturgického roku, kdy křesťané očekávají příchod Spasitele. Ne nadarmo pochází výraz „advent“ z latinského slova „adventus“, jež znamená příchod.

Názvy adventních nedělí

Adventní období roku 2023 bude tak krátké, jak jen může být. První adventní neděle připadá na 3. prosince a ke štědrovečerní tabuli usedneme hned v neděli 24. prosince.

Oslava adventních nedělí je historicky spjata se zapalováním svíček na adventním věnci. Letos zapalte svíčky na tyto dny:

- První adventní neděle (železná): 3. prosinec 2023
- Druhá adventní neděle (bronzová): 10. prosinec 2023
- Třetí adventní neděle (stříbrná): 17. prosinec 2023
- Čtvrtá adventní neděle (zlatá): 24. prosinec 2023

<https://inspirace.heureka.cz/adventni-venec/#vyznam-adventniho-vence-a-barev-svicek>

Součástí čekání na příchod Ježíška může být výroba adventního věnce. Dnes už volíme různé barvy svíček i libovolné dekorační ozdoby.

Vyrábíme adventní věnec

Potřeby: slaměný základ, tavící pistole, zelené větvičky, zahradnické nůžky, vázací drátek, čtyři svíčky se zápichy, ozdoby, šišky

Postup: Nejprve zapíchne drát do slaměného korpusu a omotáme jej přes jeho vnitřek. Větvičky přikládáme na slaměný základ po menších skupinkách a omotáváme je postupně drátkem, vždy je klademe po celém obvodu. Věnec zakončíme tak, že drát omotáme několikrát kolem dokola a špičky drátu ohneme dovnitř. Potom věnec začneme zdobit. Svíčky napícheme na podstavce a pak do věnce. Rozmístíme ozdoby na věnci a připevníme všechny tavící pistole. A adventní věnec máme hotový. Můžeme jím ozdobit náš stůl a zpříjemnit si adventní čas. Daniela Cihlářová, 5. A

Co použít na ozdobu?

- Chvojí – naprostý základ, který by neměl na adventním věnci chybět,
- jiné druhy větviček – eukalyptus, borovice, olše a další,
- sušené plátky citrusů a jablek,
- celá skořice, badyán – provoní vaši domácnost typickou vánoční vůní,
- skleněné baňky,
- korálky,
- oříšky, šišky,
- mašle, stuhy,
- vánoční figurky a ozdoby na stromeček,
- perníčky.

ADVENTNÍ VĚNEC

Víte, jaké jsou tradiční barvy svíček a co představovaly?

1. První adventní svíce je tzv. svící proroků a dokládá památku mužů, jenž předpověděli narození Ježíše Krista. Svíčka by měla mít fialovou barvu, jež je symbolem zklidnění a pokání.
2. Na druhou adventní neděli zapalte tzv. betlémskou svící, jež má také fialovou barvu. Tato svíce představuje lásku a jesličky pro Ježíška.
3. Ke třetí adventní neděli patří růžová svíčka, označovaná také jako tzv. pastýřská. Zatímco růžová barva symbolizuje radost a štěstí, třetí svíce vyjadřuje radost z blížícího se konce adventního půstu.
4. Čtvrtá, tzv. andělská svíce má fialovou barvu a představuje mír a pokoj.
5. Pátá svíčka, tzv. Kristova, má bílou barvu a dává se doprostřed věnce. Představuje život Ježíše Krista, který má přijít na svět.

Ježíškova vánoční pošta z Božího Daru

Před Vánocemi mají nejvíce napilno na jedné z nejvýše položených pošt u nás – v obci Boží dar. I letos si můžete od 1. do 23. prosince nechat orazítkovat dopis!

<https://www.kudyznudy.cz>

NA MIKULÁŠE

Čertík vstává a hned říká:

„Dneska chodí Mikuláš!“

Sebere si pytel a utíká.

Mikuláš si vezme knihu

a andílek sladkosti.

Čert už čeká na ty dva.

Mikuláš a andílek

dobré děti odmění,

těm zlobivým zas čertík dá,

uhlí nebo brambory.

Vojtěch Horváth, 5. A

Recepty na tradiční vánoční cukroví

Linecké cukroví:

250 g máslo

350 g hladká mouka

120 g moučkový cukr

3 ks žloutek

1 balíček vanilkový cukr

ořechy na posypání

marmeláda

1. Pro přípravu těsta na linecké cukroví prosijeme na válu mouku, přidáme cukr, promneme tuk a pomocí žloutků zaděláme těsto. Necháme v chladu odpočinout a potom na pomoučeném vále vyválíme tenký plát, ze kterého vykrajujeme hladká nebo vroubkovaná kolečka a klademe je na suchý plech.
2. Z poloviny koleček na plechu vypícheme kovovou trubičkou střed. Tato kolečka potřeme vejcem a posypeme rozsekanými ořechovými jádry nebo loupanými mandlemi.
3. Linecké cukroví upečeme do růžova a po vychladnutí slepujeme zavařeninou.

Vanilkové rohlíčky:

15 g máslo

1 ks žloutek

citronová kůra

4 g citronový sirup

22 g hladká mouka

vanilkový cukr

8 g ořechy

cukr na obalování

Všechny přísady dáme dohromady a uděláme z nich hladké těsto, které necháme odležet v chladu nebo v lednici 2 hodiny nebo do příštího rána. Na druhý den vypracujeme rohlíčky v ruce nebo formičkou a pečeme v troubě asi 7 minut na 170°C. Hotové, ještě horké, obalíme v mletém cukru s vanilkovým cukrem, který jsme zamíchali dovnitř.

JEDLÝ DÁREK

Domácí pečený čaj je oblíbeným jedlým dárkem. V zimě použijte raději sezonní suroviny a upečte ho z citrusů a zázvoru, je to vážně snadné!

Recept na 8 skleniček:

2 kg citrusů – nejlépe mix pomerančů, 1 grep, mandarinky, citrony
6 ks hřebíčku
3 hvězdičky badyánu
1 kousek čerstvého zázvoru
4 ks skořice
900 g hnědého cukru

Postup

1. Všechny citrusy oloupejte a nakrájejte na malé kousky. Pokud máte chemicky neošetřené citrony, jeden můžete ponechat i s kůrou, ale zbylé ovoce oloupejte, protože slupka při pečení trochu zhořkne. Stejně tak grep dejte maximálně jeden a sundejte z něj co nejvíce bílých blan.
2. Na plechu smíchejte s oloupaným a najemno nasekaným zázvorem, skořicí, badyánem, hřebíčkem a cukrem. Pečte asi 35 minut při 200 stupních, během pečení alespoň jednou promíchejte.
3. Ještě horkou směs plňte do vyčištěných sklenic, které otočte dnem vzhůru a nechte tak až do zchladnutí.
4. Otevřený pečený čaj uchovávejte v lednici, kde vydrží asi dva týdny. Pro přípravu zalijte v hrníčku asi 3 lžičky směsi vroucí vodou a pijte teplé nebo studené.

----- DOTAZNÍK -----

Co si přejete k Vánocům?

Inna, 7.C - parfém, peníze, mikinu, sprej

Sofie, 7.C - parfém, boty, mikinu, kopačky

Matěj, 9.B - kopačky Nike, air zoom mercurial Superfly 9

Petr Vajda 9.B - Jordan 4

Natalie, 9.B - Iphone 15, Playstation 5

**Děkujeme za odpovědi a přejeme
veselé vánoční svátky!!**

Co dát rodičům pod stromeček?

Tady máte pár tipů

Pro maminku:

Parfém, jakoukoliv kosmetiku

Šperky - náramky, řetízek se jménem maminky

Hrnek s nápisem *Nejlepší maminka na světě*

Peněženku

Vonnou svíčku

Knihu - pokud maminka ráda čte

Sladkosti nebo oblíbený čaj

A pokud rád/a něco vyrábíš, tak vlastnoruční dárek vždycky potěší **např.** album s fotkami, přání (prostě cokoliv, co tě napadne)

Pro tatínka:

Parfém, pánskou kosmetiku

Můžeme také hrnek

Oblečení+doplňky - ponožky, trička, pásek

Sladkosti, kávu

Klíčenku

Propisku

Papuče

Peněženku

Samozřejmě, že můžeme také něco vyrobit

Za mě je vlastnoruční vyrobený dárek stejně nejlepší!

Při vyslovení slova Vánoce se mi nejdříve vybaví:

Sezení s rodinou u stolu a čekání na Ježíška. (Nikolas)

Štědrovečerní večeře s rodinou. (Dominik)

Zdobení stromku a koukání na vánoční filmy. (Vojta)

Spousta jídla a mandarínek. (Vasil)

Pečení a zdobení cukroví. (Eliška)

Rozbalování dárků pod stromečkem. (Dominik)

Vymýšlení a nakupování dárků. (Jaromír)

Sníh a driftování v době volna. (Honza)

Ranní stavění sněhuláka a odpalování pyrotechniky po svátcích. (Tadeáš)

Kapr s bramborovým salátem. (David)

Štědrý večer u stolu. (Jakub)

Čas strávený s rodinou u stromečku i televize. (Markéta)

Krájení jablka a pouštění lodiček. (Natálie)

Zmatený kapr ve vaně. (Nikola)

Štědrovečerní večeře s rodinou a vánoční filmy a písničky. (Terezie)

Vůně stromečku, cukroví a balení dárků. (Viktorie)

ZIMNÍ ZÁBAVA

-VTIPY PRO ZASMÁNÍ-

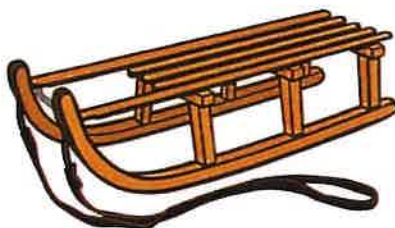
Víte, proč nechodí stonožky lyžovat?

Protože než by si nasadily lyže na všechny nohy, tak by bylo léto 😊

Maminka se ptá staršího syna: "Proč nechceš bráškově půjčit sáňky?"

Syn odpoví: "Já mu je půjčuju. On je má do kopce a já je mám z kopce" 😊

Víte, proč je na horách větrno?
Krakonoš měl k obědu fazole.

Jaký dárek a komu bych poslal, kdybych měl kouzelnou hůlku?

- všem dětem bych splnila jejich přání
- zastavil bych všechny války a konflikty
- slepým lidem bych vrátila zrak
- smazal bych písemky ze všech předmětů
- koupila bych jezdecký set na koně Natce
- inteligenci a rozum pro všechny
- všem lidem bych poslal hodně peněz
- jídlo a peníze pro chudé lidi
- každému občanovi ČR bych poslal jeden milion
- naší třídě bych přivezl 2 tuny mandarinek
- vodu a jídlo pro všechny lidi, hlavně pro ty, co hladoví
- uzdravila bych zvířata i celou planetu
- poslal bych lidem hodně štěstí a zdraví
- všem dětem bych nadělil mobil a počítač
- každá rodina by dostala pytel čokolády
- aby každé dítě našlo svoji mámu

Jaký je rozdíl mezi Vánocemi v ČR a v zahraničí?

Jak se slaví Vánoce v **České republice**?

K Vánocům se pojí množství lidových zvyků jako koleda, jesličky (betlém), vánoční cukroví a vánoční dárky, které podle české tradice nosí Ježíšek. V 19. století se v Česku začal rozšiřovat také původně protestantský zvyk zdobení vánočního stromku.

V **USA** Vánoce se slaví podobně jako ve Velké Británii, lidé zdobí domy zvenku, věší větvičky a na večeři podávají pečeného krocana s nádivkou. Nechybí tradiční pudink a dýňový koláč. Dárky nosí Santa Claus a děti je nacházejí až na druhý den ráno.

Australané slaví Vánoce na slunečné pláži. Vánoční období zde začíná s vší pompou a slávou. Města i městečka po celém kontinentu vítají toto období nákladnými průvody.

Štědrovečerní večeře

Kdysi: . Nejrozšířenější sváteční večeří býval černý kuba, pokrm z hub a krupek. Jedla se také čočka nebo hrachová kaše či polévka, jablečné záviny, pečené oplatky s medem, lívance nebo švestkové knedlíky.

Dnes: U krásně prostřeného stolu se schází celá rodina. Některé rodiny začínají rybí polévkou, která je vyrobena z kapřího masa, zeleniny a koření. Jiní dávají přednost hrachové polévce s krutony. Jako hlavní chod se tradičně podává smažený kapr s bramborovým salátem.

TIPY NA VÁNOČNÍ DEKORACE

OŘECHOVÝ MEDVĚD

- 2 vlašské ořechy
- 5 nevydloupaných arašídů
- nějakou stužku

Postup

Vlašské ořechy na sebe nalepíte tavnou pistolí, ze stran přilepíte arašídů jako ručičky a nožičky. Na hlavu dokreslíme oči, polovinou 5 arašídů uděláme čumáček a druhou polovinou rozpůlené slupky arašídů uděláme ouška. Mezi tělem a hlavičkou uvážeme stužku.

PAPÍROVÝ ANDĚL S ROLNIČKOU

- papír o velikosti A5
- rolničku
- zlatou stužku
- lepidlo

Postup:

1. Papír složíme po delší straně do harmoniky. Ohyb, který je přesně uprostřed papíru, nastříhneme asi do třetiny jeho délky. Vzniklé dvě části papíru od sebe přehneme na opačné strany směrem ke zbytku složeného papíru. Tím vznikne andělská sukně a křídélka.

2. Každé křídlo přilepíme k sukni lepidlem. Ze stužky vyrobíme poutko, na které navlékneme rolničku, a lepidlem připevníme.

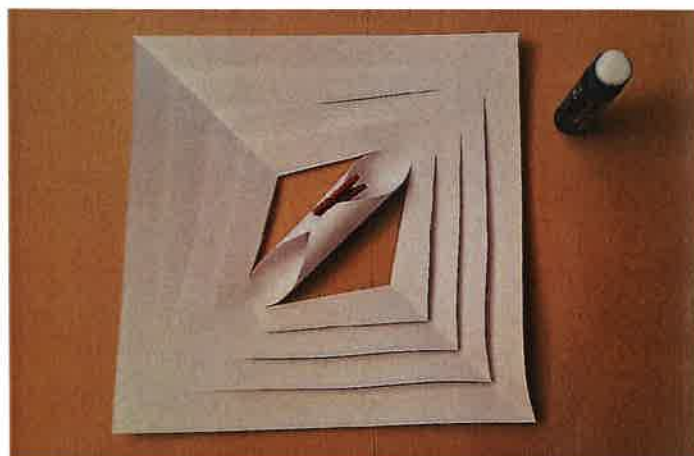
3D SNĚHOVÉ VLOČKY

- 6 kusů čtvercového papíru
- nůžky
- sešíváčku
- nějakou stužku nebo provázek

Přeložte každý papír na polovinu tak, abyste získali trojúhelník a nastříhejte podle obrázku.

Začněte lepit protilehlé cípky do tvaru ruličky. Vždy na jednu stranu protilehlé cípky, počítáno od středu. Doporučuji si to přidržet třeba kolíčkem nebo kancelářskou sponkou.

Nemusí být celá hvězda jednobarevná. Já jsem třeba na hvězdu použila kombinaci barev dle letošní výzdoby.

Jak v zimě můžeme pomáhat zvířatům

- Je hodně způsobů, jak pomoci zvířatům
- Můžete jim postavit třeba krmítko, hmyzí hotel nebo domeček pro ježky

Hmyzí hotel:

- Hmyzí hotel je uměle vytvořený domeček pro hmyz, který poskytuje bezpečný úkryt a místo pro hnízdění užitečného hmyzu.
- Hmyzí hotel vypadá jako domeček či budka o několika patrech
- do hmyzího hotelu můžete dát jakýkoliv přírodní materiál, který najdete při procházce v lese. Šišky, klacíky, suchá tráva, mech, větvičky, žaludy, bukvice, prázdné makovice a další přírodniny

Krmítko:

- Krmítko pro ptáky je jakékoliv zařízení vhodné pro předkládání potravy pro ptáky
- Nejčastěji se tam dává: slunečnicová semínka lněná či konopná semínka, řepku, mák, proso, ječmen, oves nebo pšenici
- Velkou lahůdkou jsou pro ptáky drcená jádra vlašských ořechů nebo různé bobule, například sušené bezinky, jeřabiny či plody hlohu.

Domeček pro ježky:

Pokud je ježek aktivní během zimy, znamená to, že mu došly energetické zásoby nutné pro hibernaci. Pokud je nalezen na vhodném místě, třeba na zahradě a zrovna nemrzne, je vhodnější nebrat ježka do péče, nechat ho na místě, ale poskytovat mu potravu a vhodný úkryt

Jak ho můžu postavit?

Vstup do domečku by měla tvořit úzká chodba (cca 13×13cm) nebo předsíňka s přepážkou. Hlavní část domečku – ježčí ložnici – vystelte suchým listím. Domeček umístěte na suché místo ve stínu, ideálně poblíž keřů nebo jiných úkrytů (ne na otevřené prostranství)

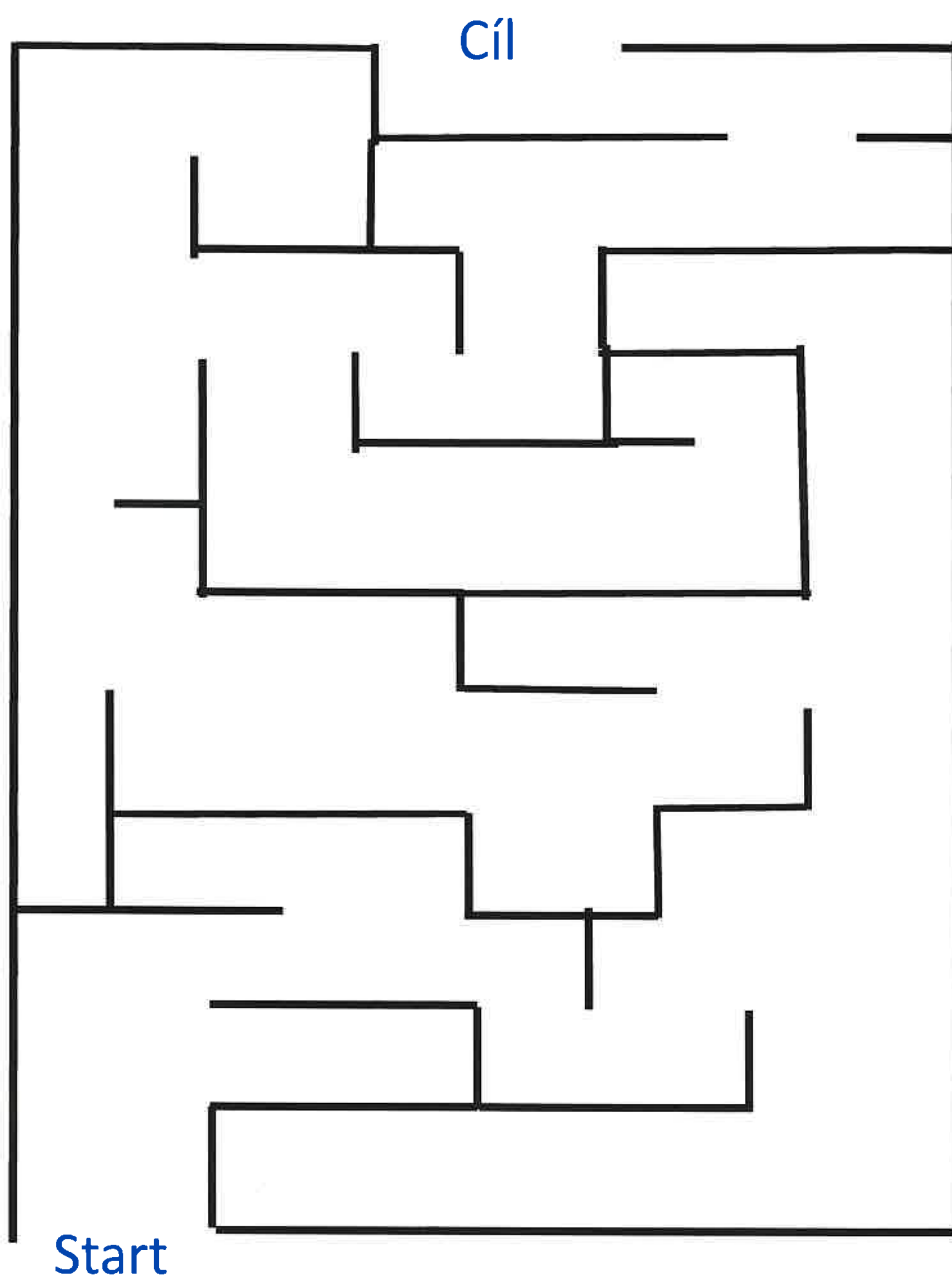
Co dát zvířatům do krmelce?

Asi nejméně vhodným, ba i nebezpečným krmivem, které lidé dávají do krmelců, je pečivo. Ať už se jedná o celozrnné či sladké, obojí způsobuje zvěři závažné trávicí problémy, protože v tomto počasí i sušené pečivo záhy zvlhne a začne plesnivět a stává se tak vážným rizikem

Stačí donést pár jablek, krmnou řepu, mrkev, klasy kukuřice nebo jeřabiny. V lese můžete nasbírat bukvice, žaludy a kaštiny.

ZIMNÍ BLUDIŠTĚ

Najdi cestu do cíle!